

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 4P/12/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5315200971
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Kubjatková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5315200971.3

Rozhodnutie

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Andreou Kubjatkovou v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa S. T., L.. XX. X. XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov matky: I. T., L.. XX. X. XXXX, J. Č., A. Y., D. XXX/XX, právne zastúpená JUDr. Petrom Pohančeníkom, advokátom, Advokátska kancelária Palárikova 93, Čadca, a otca: I. T., L.. XX.X. XXXX, J. Č., S.. J. XXXX/XX, právne zastúpený Mgr. Michalom Durajom, Advokátska kancelária Sládkovičova 1700, Čadca, v konaní o zníženie a zvýšenie výživného na maloleté dieťa takto

rozhodol:

Návrh otca na zníženie výživného sa z a m i e t a .

Návrh matky na zvýšenie výživného sa z a m i e t a .

Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec vo svojom návrhu doručenom na súd dňa 10. 2. 2015 žiadal znížiť výživné zo sumy 180,-- € mesačne na sumu 100,-- € mesačne. V návrhu uviedol, že naposledy bolo určené výživné rozsudkom Okresného súdu v Čadci 5P/89/2013 zo dňa 27. 1. 2014, ktorým bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené, maloletý S. bol zverený do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 180,-- € mesačne. Navrhovateľ v návrhu uviedol, že ako na jeho strane, tak aj na strane odporkyne sa podstatne zmenili pomery, ktoré odôvodňujú podanie návrhu na zníženie výživného. V čase posledného rozhodovania súdu mal prenajatý dvojizbový byt, v súčasnosti žije u svojich rodičov, ktorým prispieva na bývanie sumou 100,-- až 150,-- € mesačne. Je zamestnaný s príjmom 400,-- € v hrubom. Iný príjem nemá. Má vedomosť o tom, že odporkyňa pracuje, reálne sa tak zvyšuje príjem, a býva v prenajatom luxusnom byte. Vzhľadom na svoju životnú a ekonomickú situáciu nie je schopný platiť výživné vo výške 180,-- € mesačne. Preto žiada znížiť výživné na sumu 100,-- € mesačne.

Matka vo svojom vyjadrení sa k návrhu zo dňa 8. 4. 2015 uviedla, že so znížením výživného nesúhlasí. Došlo k zmene pomerov, ale na strane maloletého dieťaťa. Zvýšil sa jeho vek a zhoršil zdravotný stav, ktoré skutočnosti odôvodňujú naopak zvýšenie výživného na maloletého. Navrhovateľovi odpadla povinnosť platiť nájomné za byt, pokiaľ je jeho príjmom len príjem od zamestnávateľa Š. X., s.r.o., nič mu nebráni zvýšiť si príjem inou prácou alebo brigádou, pričom nemá na výživné na svoje dieťa, avšak je schopný vynakladať mesačne 30,-- € na mobil a 50,-- € na naftu. Otec nepracuje, nemá ďalší príjem, nebýva v luxusnom byte, a výška nájomného nie je 500,-- €. Vzhľadom na zdravotný stav maloletého nemôže ho umiestniť ani do materskej škôlky. Pri vhodnom zdravotnom stave by bolo možné umiestniť ho na štyri hodiny. Bol jej priznaný príspevok do 6. roku dieťaťa bez potreby prehodnotenia posudku, a jej príjem teraz pozostáva len z rodičovského príspevku a prídavkoch na dieťa v sume 225,-- €, iný príjem nemá. Žiada zvýšiť výživné na sumu 250,- €.

Otec na pojednávani uviedol, že si trvá na podanom návrhu. Je zamestnaný vo firme Š. X. s príjmom 400,-- € brutto, iný príjem nemá, inú vyživovaciú povinnosť nemá. Býva u svojich rodičov, ktorým prispieva na domácnosť sumou 100,-- €, na telefón vynaloží 30,-- € mesačne, na naftu 50,-- € mesačne, na lieky 25,-- € mesačne. Platí výživné 180,-- € mesačne, zákonnú poisťku 119,-- € ročne. Vlastní staršie auto Volkswagen, rok výroby 1998, úspory 3.000,-- €, ako aj ďalšie cennosti zostali matke. Jeho zdravotný stav sa zhoršil už v roku 2011, kedy mal vyskočenú platničku, čo bolo potvrdené lekárom, absolvoval liečbu, ale bolesti sa opätovne vrátili. V súčasnosti má odporúčenú operáciu. T.č. nie je PN, nemôže si to dovoliť vzhľadom na výšku výživného je nútený chodiť aj v bolestiach do práce, iné zdravotné problémy nemá, výživné platí. Má vedomosť o tom, že matka je zamestnaná vo firme ZFP Group Čadca ako sprostredkovateľka poisťných zmlúv, o čom predložil súdu vizitku. Túto skutočnosť môže potvrdiť jeho rodina. Matka býva v rezidencii v C. G., kde sú drahé byty. Platí nájomné vo výške 500,-- €, čo uviedol v konaní 7P/5/2015 jej priateľ pán Jašurek (priateľ matky), že polovicu na tento byt prispieva matka. Pán I. ako živnostník má príjem 400,-- € mesačne, pričom má dvojčky, na ktoré platí 200,-- €, takže je zaujímavé, kto vôbec tento byt platí. V predchádzajúcom byte býval ešte mesiac po tom, čo od neho odišla matka maloletého, nájomné vo výške 190,-- € bolo zaplatené. Vo firme Š. pracuje ako servisný pracovník alebo technik, nevykonáva ťažké práce, zabezpečuje súčiastky, vozí majiteľa na služobnú cestu. V práci mu bránia bolesti, každý večer je na tabletkách. Šoférovať nemôže na dlhšie trate, do roboty sa odviezť môže. Má 30,-- € paušál, telefón má nevyhnutný v práci. Lieky mu vydržia týždeň až týždeň a pol. Ráno užíva dva lieky, tieto užíva pravidelne ráno a večer, mesačne môžu činiť sumu od 70,-- € až do 100,-- €. Suma 3.000,-- € pozostáva zo svadobného daru, pôrodného a poisťky, ktorú matke platila jej matka s tým, že po syna v rámci úpravy styku chodievala na rôzne miesta, napríklad na Č., alebo do C. G., do rezidencie, má zvýšené náklady. Zdravotné problémy mal už v minulosti, keďže sa na určitú dobu zlepšili, tieto neuvádzal v predchádzajúcom pojednávani 5P/89/2013. Zúčastnil sa ortopedického vyšetrenia, ktoré sa netýkalo platničky, ale kĺbov, u MUDr. Maňáka bol na röntgene. Vyšetrenie absolvoval na naliehanie neurologičky, ktorá mu vyšetrovala platničku, a mala podozrenie, že nemá dobré kĺby, preto mu odporučila urobiť si vyšetrenie, aj röntgen. Na röntgene bol, ale tento ešte nekonzultoval s MUDr. Maňákom, u ortopéda zatiaľ nebol.

Právny zástupca otca na pojednávani uviedol, že trvajú na podanom návrhu. Navrhovateľ zarába mesačne 400,-- € brutto, z toho hradí výživné, a zároveň svoje náklady. Navrhovateľ trpí vážnymi zdravotnými komplikáciami. Minulý týždeň bol štyri dni v domácej liečbe, mal neplatené voľno, lekári mu odporúčajú operáciu, v dôsledku ktorej bude PN 9 až 12 mesiacov. Navrhovateľ sa snaží udržať si prácu, aby mohol platiť výživné na maloletého, avšak v dôsledku jeho zdravotného stavu nie je možné, aby vykonával akúkoľvek prácu, nedoporučuje sa mu práca s ťažkými predmetmi, ani sedavé zamestnanie. Čo sa týka výdavkov na auto, toto potrebuje, aby sa dostal do práce, a mohol vyzdvihnúť maloletého syna. Výdavky na telefón sú taktiež nevyhnutné, keďže telefón využíva na to, aby sa skontaktoval s matkou, a ďalej na pracovné účely. Výdavky na syna, ktoré boli doručené 4. 5. 2015 súdu, sa javia ako účelové, nakoľko ide o lieky voľnopredajné, ktoré nepodliehajú predpisu. V prípade potreby je tieto lieky ochotný platiť navrhovateľ. Pokiaľ je životná úroveň rodičov nízka, nemajú možnosť zvýšiť ju, je nevyhnutné obmedziť nároky dieťaťa a prispôbiť ich takejto životnej úrovni. Rozdielnosť životnej úrovne oboch rodičov sa premieta do výšky vyživovacej povinnosti toho z nich, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti. Taktiež matka je povinná snažiť sa zabezpečiť výživu maloletého syna v súlade so svojou životnou úrovňou. Navrhovateľovi hrozí prepustenie z práce, preto v zmysle judikatúry žiadajú prihliadnúť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného.

Matka na pojednávani uviedla, že so znížením výživného nesúhlasí, výživné bolo určované v čase, keď mal syn 2,5 roka, v súčasnosti má 4 roky, a zvýšili sa aj náklady najmä s jeho zdravotným stavom, keďže býva často chorý, má podozrenie na autizmus. Majú odporúčené vyšetrenie u pedopsychológa, pedopsychiatra, detského neurológa, na genetické testy, pričom títo odborníci sú v rôznych mestách, a po absolvovaní testov majú ísť do Trnavy, kde je diagnostické centrum pre autistov v SR, takže má zvýšené náklady aj s cestovným. Dieťa bolo hospitalizované v nemocnici pre akútny nález na pľúcach, kedy mal syn bežnú baktériu stafilocoka, ktorá sa vyskytuje na koži, z kože sa mu to dostalo do očí, z toho mu vznikol akútny zápal spojiviek, pričom pri každej chrípke a chorobe trpí horúčkami nad 40 °C, ktoré je ťažko zraziť. Ona nemá možnosť sa zamestnať, keďže dieťa má imunodeficitný stav, ktorý je neovplyvniteľný, nemožno ho ustrážiť pred chorobami, preto nemôže ani nastúpiť do materskej školy. Z tohto dôvodu jej predĺžili materskú dovolenku bez toho, aby dieťa bolo opätovne zdravotne preverované. V súčasnosti jej príjem tvorí rodičovský príspevok vrátane prídavkov 225,-- € a suma 180,-- € výživné. Finančne jej vypomáhajú rodičia, za nájom platí 200,-- €, matka jej prispieva sumou 100,-- €, finančne

jej pomáha aj priateľ a jeho rodina. Synovi platí životnú poisťku a šetrenie 60,-- €, taktiež mu zakupuje plienky, keďže ešte málo chodí na WC. Lieky na syna sa pohybujú asi vo výške 70,-- € mesačne, taktiež má náklady spojené s obvodnými vyšetreniami, kde cestujú autom, asi vo výške 30,-- €. Platí si životnú poisťku 23,-- €. Majetok väčšej hodnoty nemá, úspory nemá. Suma 3.000,-- €, to boli peniaze jej rodičov, ktoré investovala do syna, keďže sa musela upraviť izba, syn je astmatik, zakúpila mu potreby, ktoré potreboval, a na ktoré otec neprispel. Syn trpí taktiež na astmu, je to ťažký alergik, ako už uviedla, má podozrenie na autizmus, imundeficitný stav, chronickú nádchu. Taktiež u nej sa zistilo podozrenie na astmu a alergie, lieky ju vyjdú asi na 10,-- € mesačne, často býva chorá, keď býva aj syn. Lieky zakupuje takmer mesačne, keďže syn potrebuje všetky lieky pravidelne, aspoň raz do mesiaca býva chorý, musí mu dávať lieky aspoň na zrážanie teploty. Autizmus sa prejavuje medzi tretím a štvrtým rokom, vyšetrenie neabsolvovali skôr, nakoľko do tretieho roka môže reč ešte zaostávať. Tieto vyšetrenia začali ešte pred týmto súdnym konaním. Okrem výživného otec na syna nijako neprispel, ani sa nezaujímal, ako sa má. Dieťa sa bojí návštev u lekára, pokiaľ ona potrebuje lieky, lekárke zavolá, pričom v zozname poskytnutých zdravotných výkonov a služieb sa uvádzajú len tie lieky, na ktoré sa dopláca, veľa liekov sa zakupuje v hotovosti.

Právny zástupca matky na pojednávaní uviedol, že s návrhom na zníženie výživného nesúhlasia z dôvodov, že nebola preukázaná zmena pomerov na strane otca tak, ako to má na mysli Zákon o rodine, keďže o výživnom už rozhodnuté bolo, rozhodnutie je právoplatné, a k zmene rozhodnutia možno dôjsť len pri zmene pomerov. Navrhovateľ dosahuje rovnaký príjem, znížili sa mu výdavky na bývanie, keďže predtým platil nájom vo výške 190,-- €, v súčasnosti býva u rodičov, ktorým prispieva sumou 100,-- € mesačne. Výdavky na telefón vo výške 30,-- € nie sú nevyhnutné výdavky človeka, ktorý nemá na zabezpečenie výživného pre dieťa, taktiež nie je potrebné, aby sa vozil do práce motorovým vozidlom, ak funguje mestská hromadná doprava, ktorá je menej drahšia ako doprava motorovým vozidlom, pričom súčasne s vlastníctvom vozidla je spojené aj platenie ďalších poplatkov, ako povinné zmluvné poistenie, emisné kontroly, STK, opravy auta. Výživné dieťaťa má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami rodiča, takže naftu a telefón nemožno akceptovať ako výdavky nevyhnutné pre zabezpečenie života otca. Výsluchom otca bolo preukázané, a to z predložených dvoch neurologických vyšetrení, že mu bolo odporúčané vyšetrenie u ortopéda, ktoré napriek šiestim týždňom od posledného odporúčaného vyšetrenia u MUDr. Kubjatkovej nebolo absolvované, to znamená, že otec zanedbáva svoj zdravotný stav, a jednoducho nie je možné prihladiť na túto skutočnosť ako na skutočnosť, ktorá by mala ovplyvniť výživné. Z predloženej správy nevyplýva, že by ktorýkoľvek lekár odporučil otcovi chirurgický zákrok, a pokiaľ by skutočne zdravotné problémy mal, tak sa ich snaží riešiť už len kvôli tomu, aby mohol pracovať a zabezpečiť výživu dieťaťa. Pokiaľ mal otec vyskočenú platničku a bol štyri dni doma, zobral si neplatené voľno, nie dovolenku alebo PN-ku, takže z ich pohľadu sa jedná o účelové konanie. Tvrdenie, že matka pracuje, nebolo dokázané, keďže predložená vizitka je dva roky stará, uvedená firma už nesídlí na tejto adrese dva roky, matka tam niekedy pracovala, a t.č. tam nepracuje. Tvrdenie, že matka býva v luxusnom byte, nebolo preukázané, 300,-- € za byt pre tri osoby v Čadci nie je veľa, je to štandardná suma, ktorá sa vyskytuje v nájomných zmluvách. Suma 500,-- € nebola preukázaná, je to klamstvo. Nájom za byt je vo výške 300,-- €, 120,-- € sú energie. S prihladením na zdravotný stav maloletého dieťaťa tu nie je dôvod na zníženie výživného, ale naopak, na zvýšenie výživného, ktoré žiadajú zvýšiť na sumu 250,-- € mesačne s prihladením na vyšší vek maloletého dieťaťa, ako aj na nové ochorenia, ktoré sa preukázali, a pre ktoré matka nemá možnosť sa zamestnať, keďže dieťa si vyžaduje celodennú starostlivosť. Žiadajú zvýšiť výživné od podania návrhu otca na zníženie výživného. Otec má možnosť zabezpečiť si svojou prácou ďalší príjem, má možnosť nájsť si ďalšiu prácu, ktorá nebude ani sedavá, ani vo výškach, matka takúto možnosť nemá, keďže sa osobne stará o dieťa, a zo správ sociálnych pracovníkov jednoznačne vyplýva, že dieťa má trvalo zhoršený zdravotný stav. Bolo preukázané, že dieťa má viaceré ochorenia, ktoré vyžadujú osobnú starostlivosť matky, dieťa nemôže navštevovať materskú školu. Keby si aj navrhovateľ vyžiadal správu Všeobecnej zdravotnej poisťovne až do júna, videl by ďalšie vyšetrenie dieťaťa, ktoré nastúpili. Keďže sa preplácajú iba niektoré lieky, nie je vždy potrebné navštevovať lekára, keď dieťa dostane horúčku. Dieťa má štyri roky, a matka veľmi dobre vie, kedy si môže pomôcť sama za pomoci liekov, ktoré jej poisťovňa nepreplatí, a kedy dieťa potrebuje lekárske vyšetrenie. Z vyjadrenia zo dňa 4. 5. 2015 je presne vyšpecifikované, akými ochoreniami a aké lieky maloleté dieťa používa, v akej sume, kde uvádzajú aj dátumy, kedy boli tieto lieky nakupované. Bolo by divné považovať za účelové konanie, aby matka kupovala lieky pre dieťa len aby v súdnom konaní mohla niečo dokázať, preto žiadajú zvýšiť výživné na maloleté dieťa zo sumy 180,-- € na sumu 250,-- € mesačne.

Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že chráni záujmy dieťaťa, preto žiada, aby bol návrh otca, čo sa týka zníženia výživné, zamietnutý, chce však podotknúť na správanie otca, aj matky, že ich dôkazy a vyjadrenia sú z hľadiska jej osobného názoru možno aj účelové, a takýto stav neprosieva dieťaťu tým, že spolu nekomunikujú, osočujú sa, mnohé diagnózy sa môžu zhoršovať, a chce podotknúť za rodičov, kto za to ponese zodpovednosť, či právni zástupcovia alebo rodičia.

Okrem výsluchu účastníkov súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s celým spisovým materiálom.

Zo spisu Okresného súdu v Čadci 5P/89/2013 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 27. 1. 2014 bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené, maloletý S. bol na základe rodičovskej dohody zverený do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 180,-- € mesačne.

Z potvrdenia zamestnávateľa otca súd zistil, že jeho hrubá mzda je 400,-- € mesačne, čistý mesačný príjem za posledné tri mesiace od 1. 10. do 31. 12. 2014 činil 1.025,24 € (priemer 341,-- €).

Zo správy od Mestského úradu Čadca súd zistil, že matka je rozvedená, býva v trojizbovom prenajatom byte v spoločnej domácnosti s priateľom a maloletým synom, poberá rodičovský príspevok a výživné od otca vo výške 180,-- € mesačne. Otec sa s dieťaťom stretáva. Matka nevlastní žiaden majetok. Otec je rozvedený, býva v dvojizbovom byte, ktorý vlastní jeho rodičia. Žije v spoločnej domácnosti s rodičmi a so sestrou, pracuje v Š. X. s priemerným mesačným zárobkom 400,-- €, na syna platí výživné pravidelne, stretáva sa s ním pravidelne. Vlastní osobný automobil rok výroby 1998 a tretinu chaty v T. L. T..

Z vyjadrenia matky zo dňa 4. 5. 2015 súd zistil, že maloletý trpí na astmu, imunodeficitným stavom, polybalentnou potravinovou alergiou - anamnaalergia BKM, chronickou nádchou, ktoré všetky ochorenia vyžadujú návštevy u odborného lekára, a mesačné náklady na lieky. Taktiež v nasledujúcom období absolvuje vyšetrenie na potvrdenie autizmu, a to neurologické, pedopsychiatrické, ako aj vyšetrenie v diagnostickom centre v Trnave, maloletý navštevuje detského psychológa štyrikrát do mesiaca z dôvodu úzkostlivosti a oneskoreného vývoja reči. V tomto vyjadrení matka zároveň špecifikovala náklady na lieky za obdobie od 18.3.2015 do 22.4.2015, poukázala na ochorenie zo dňa 4. 4. 2015, kde boli maloletému nasadené antibiotiká, a postupne predpisované lieky, a taktiež matka súdu predložila rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Čadci - posudok o dlhodobom nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa, z ktorého vyplýva, že dieťa má dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav, ktorý vyžaduje osobitnú starostlivosť pre zistené ochorenia. Dieťa vyžaduje pravidelné podávanie liekov nielen pre infekcie, ale prípadne aj inhalačnú a celkovú liečbu. Je potvrdená odkázanosť na riadne, osobitné opatrovanie. Potrebuje starostlivosť matky, je potrebné chrániť dieťa pred infekciou a dodržiavať prísny režim astmatika a stavu s poruchou imunity. Tohto času je zdravotný stav dieťaťa dlhodobý nepriaznivý, vyžadujúci osobitnú starostlivosť. Posudok je platný od 5. 5. 2014. Stav je trvalý, kontrola nie je potrebná. Súd sa ďalej oboznámil s dokladmi o hospitalizácii dieťaťa zo dňa 16. 6. 2015, ako aj nákladmi vo výške 25,-- € na túto hospitalizáciu, a liekmi, ktoré mal maloletý predpísané, vo výške 38,94 €.

Súd sa ďalej oboznámil aj s dokladmi o zdravotnom stave otca z roku 2011, z ktorých vyplýva, že otec mal zdravotné problémy s platničkou. Z dokladov z roku 2014 - 2015 súd zistil opätovné problémy otca s platničkami, pričom z doporučenia neurologičky MUDr. Magdalény Kubjatkovej vyplýva, že otec má zakázané vykonávanie ťažkých prác, dvíhanie bremien, šetriaci vertebrogénny režim.

Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 78 ods. 1 a 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZoR) dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ZoR (1, 2, 4, 5) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Nezmeniteľnosť právoplatného súdneho rozhodnutia, ako jedna z procesných zásad premietajúcich princíp právneho štátu do rozhodovacej praxe súdov nachádza svoju výnimku v cit. ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Ide o výnimku týkajúcu sa rozsudkov zaväzujúcich na plnenie v budúcnosti splatných dávok, ktoré rozsudky sú založené na výhrade, že sa nezmenia podmienky, na základe ktorých súd upravil rozsah plnenia. Takýto charakter majú aj rozsudky o výživnom, pri ktorých súd na základe skutkových okolností existujúcich v čase rozhodovania súdu upraví práva a povinnosti do budúcnosti, pričom však nemôže objektívne prihliadať na skutočnosti, ktoré nastanú po vyhlásení rozhodnutia, nakoľko nie je možné predvídať, k akým zmenám podmienok v budúcnosti dôjde. Preto je spravodlivým riešením zákonná možnosť prelomiť prekážku *res iudicatae* v prípade preukázania zákonnej podmienky, t.j. kvalifikovanej zmeny pomerov, z ktorých pôvodný rozsudok vychádzal.

Na základe vykonaného dokazovania súd teda skúmal, či buď na strane oprávneného, alebo na strane povinných došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie, resp. naopak, zníženie výživného.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že naposledy bolo rozhodnuté o výživnom rozsudkom Okresného súdu v Čadci 5P/89/2013 zo dňa 27. 1. 2014, kedy bolo určené výživné na maloletého vo výške 180,- € mesačne. V tom čase bol otec zamestnaný u toho istého zamestnávateľa ako v súčasnosti, Š. X. s čistým mesačným príjmom 339,74 €. Náklady na bývanie u neho činili sumu 170,- €, pokiaľ býval v prenajatom byte, a sumu 100,- €, keď začal bývať u rodičov (správa kolízneho opatrovníka a Mesta Čadca), na naftu 60,- €, telefón 30,- € mesačne. V súčasnosti je hrubá mzda otca naďalej 400,- € mesačne, čistý mesačný príjem 341,- €. Naďalej býva u svojich rodičov, ktorým prispieva sumou 100,- až 150,- € mesačne, za naftu platí 50,- € mesačne, za telefón 30,- € mesačne.

Matka v čase posledného rozhodovania o výživnom bola s maloletým S. na materskej dovolenke, jej príjem pozostával z rodičovského príspevku vo výške 199,- €, prídavkov na dieťa, výživného na dieťa 130,- €, výživného na manželku 100,- €. Bývala v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorým prispievala na domácnosť sumou 150,- €. Už v tom čase mala matka zvýšené náklady na dieťa v dôsledku ochorenia alergií a imunity. Už v tom čase bol problémom psychický vývoj maloletého S., ktorý bol nadmieru bojzlivý, plačlivý, mal trávacie ťažkosti, podľa vyjadrenia lekárky bol niekedy až nevyšetriteľný. V súčasnosti je matka s maloletým S. na predĺženej materskej dovolenke do 6. rokov, jej príjem tvorí len rodičovský príspevok a prídavky na dieťa, iný príjem okrem výživného, ktoré platí otec, súd preukázaný nemal. Súd mal preukázané, že sa jednoznačne zhoršil zdravotný stav maloletého, ktorý v súčasnosti trpí astmou, imunodeficitným stavom, polyvalentnou potravinovou alergiou, chronickou nádchou, navštevuje detského psychológa, a taktiež bude absolvovať vyšetrenia na potvrdenie autizmu u neho. Maloletý S. mal v čase posledného rozhodovania o výživnom 2,5 roka, v súčasnosti má 4 roky, pre zhoršený zdravotný stav nenastúpil do materskej školy.

Z vykonaného dokazovania mal teda súd jednoznačne preukázané, že došlo k zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, ktorému sa jednoznačne zhoršil jeho zdravotný stav, nemohol nastúpiť ani do materskej školy, a rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Čadci zo dňa 15. 5. 2014 bolo konštatované, že tento stav je trvalý, ktorý si vyžaduje osobitnú starostlivosť spočívajúcu v pravidelnom podávaní liekov, je potvrdená odkázanosť na riadne osobitné opatrovanie vzhľadom na dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa, ktoré je potrebné chrániť pred infekciou, dodržiavať prísny režim astmatika a stavu s poruchou imunity. Z uvedeného teda vyplýva, že dieťa je odkázané na osobitnú starostlivosť matky, takže matka sa nemôže zamestnať, či inak brigádne si privyrobit', a súd nemal preukázané ani tvrdenia otca, že by matka tohto času bola zamestnaná. Pokiaľ ide o matku, u nej súd zmenu pomerov preukázanú nemal. Otec vo svojom podanom návrhu tvrdil, že došlo u neho k podstatnej

zmene pomerov, ktoré odôvodňujú zníženie výživného, avšak súd z podaného návrhu žiadnu zmenu pomerov nezistil, nakoľko príjem otca, ako aj výdavky sú v podstate zhodné s tými, ktoré boli uvádzané v konaní 5P/89/2013, otec pracoval u toho istého zamestnávateľa. Až na pojednávaní začal otec tvrdiť, že došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu (doklady o zdravotnom stave sú z mája 2015), pričom aj na pojednávaní potvrdil, že jeho zdravotný stav bol zhoršený už v roku 2011, kedy mal vysokočenú platničku, čo bolo potvrdené lekárom, toto preukázal súdu aj dokladmi, že absolvoval takúto liečbu, a ako uviedol v tomto konaní, bolesti sa mu opätovne vrátili, a v súčasnosti má odporúčanú operáciu, nemôže si dovoliť byť PN vzhľadom na určenú výšku výživného, preto chodí v bolestiach do práce, nemôže vykonávať ťažké práce. Súd tieto tvrdenia otca nepovažoval za zmenu pomerov, nakoľko už v čase predchádzajúceho rozhodovania o výživnom otec vedel, že má takéto zdravotné problémy, bol si vedomý, že zarába 400,-- € mesačne brutto, bol si vedomý svojich nákladov, a napriek tomu súhlasil s uzatvorením rodičovskej dohody, na základe ktorej sa zaviazal prispievať na výživu maloletého syna sumou 180,-- € mesačne. Keďže otec, aj matka v konaní 5P/89/2013 súhlasili s rozvodom manželstva, ako aj s uzatvorením rodičovskej dohody, súd nevykonával vo veci rozsiahlejšie dokazovanie, napríklad výsluchom účastníkov alebo doložením listinných dôkazov. V zmysle § 26 Zákona o rodine súdne rozhodnutie o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery, pričom za zmenu pomerov sa považuje len zmena podstatná a závažná v tých skutočnostiach, ktoré tvorili skutkový základ rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností, alebo rozhodnutí súdu o schválení dohody rodičov o ich právach a povinnostiach. Bez zmeny pomerov nie je prípustné preskúmať a reparať právoplatné súdne rozhodnutie.

Nakoľko otcov zdravotný stav mal súd preukázaný za zhoršený od roku 2011, súd má zato, že nepreukázal v tomto konaní podstatnú zmenu pomerov na jeho strane, a preto návrh na zníženie výživného zamietol. Taktiež otec v konaní nepreukázal podstatnú zmenu pomerov na strane matky, že by mala pracovať, preto aj z tohto dôvodu súd návrh na zníženie výživného zamietol.

V konaní matka ako vo svojom vyjadrení sa k návrhu, tak aj na pojednávaní žiadala protinávrhom zvýšiť výživné zo sumy 180,-- € mesačne na sumu 250,-- € mesačne s poukazom na zhoršený zdravotný stav maloletého dieťaťa. Právny zástupca matky v konaní tvrdil, že otcovi nič nebráni, aby si privyrobil ďalšou prácou, ktorá nebude ani sedavá, ani vo výškach, ale súd z dokladov, ktoré otec predložil o svojom zdravotnom stave, mal preukázané, že otec trpí ochoreniami platničiek, má doporučený zákaz vykonávania ťažkých práce, dvíhania bremien, šetriaci vertebrogénny režim, preto súd dospel k názoru, že otec je obmedzený vzhľadom na svoje bolesti v tom, aby si inak privyrobil. Z uvedeného dôvodu súd aj návrh matky na zvýšenie výživného zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. (sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, sa rozhodlo bez návrhu,

- nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali, bol odvolacím súdom schválený zmier),
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
  - f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.